

Sminge Sø og Trækstien

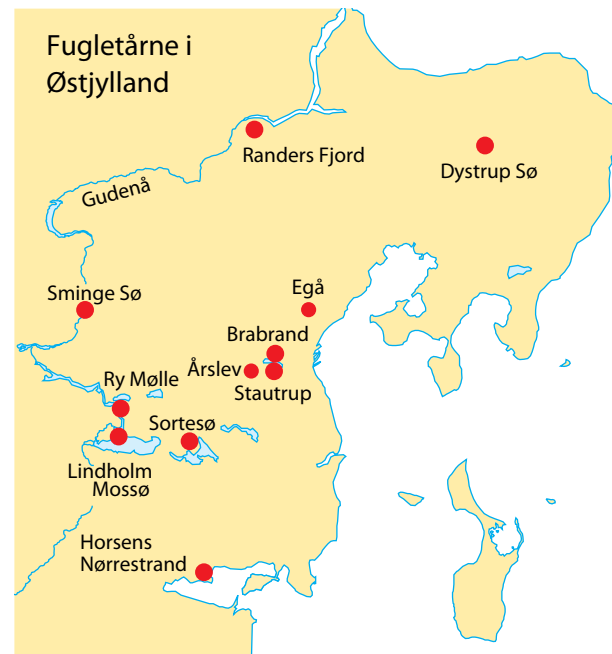
Sminge Sø ligger nordøst for Silkeborg. Man kan besøge søen ved at vandre ad Trækstien langs Gudenåen mod Svstrup fra Resenbro. Man kan også køre i bil ad Allinggårdsvej, hvor der syd for Svstrup er et skilt mod P-plads og fugletårn ved Sminge Sø.

Andre tårne i Østjylland

Fugletårnene er rejst til brug for publikum som let tilgængelige besøgssteder i kanten af landskabeligt seværdige og fuglerige naturlokaliteter. Medbringer man kikkert og giver sig god tid, kan man fra udsigtstårnene få mange spændende oplevelser med et uforstyrret fugleliv på nært hold.

Det tidligere Århus Amt har etableret tårne og formidling ved Dystrup Sø og ved Gudenåens løb ved Ry Mølle. Endvidere er der rejst tårne på Lindholm i Mossø (i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen) og ved Brabrand Sø på nordbredden ved Naturcenter Sølyst, samt ved Årslev Eng sø og Egå Eng sø (i samarbejde med Århus Kommune).

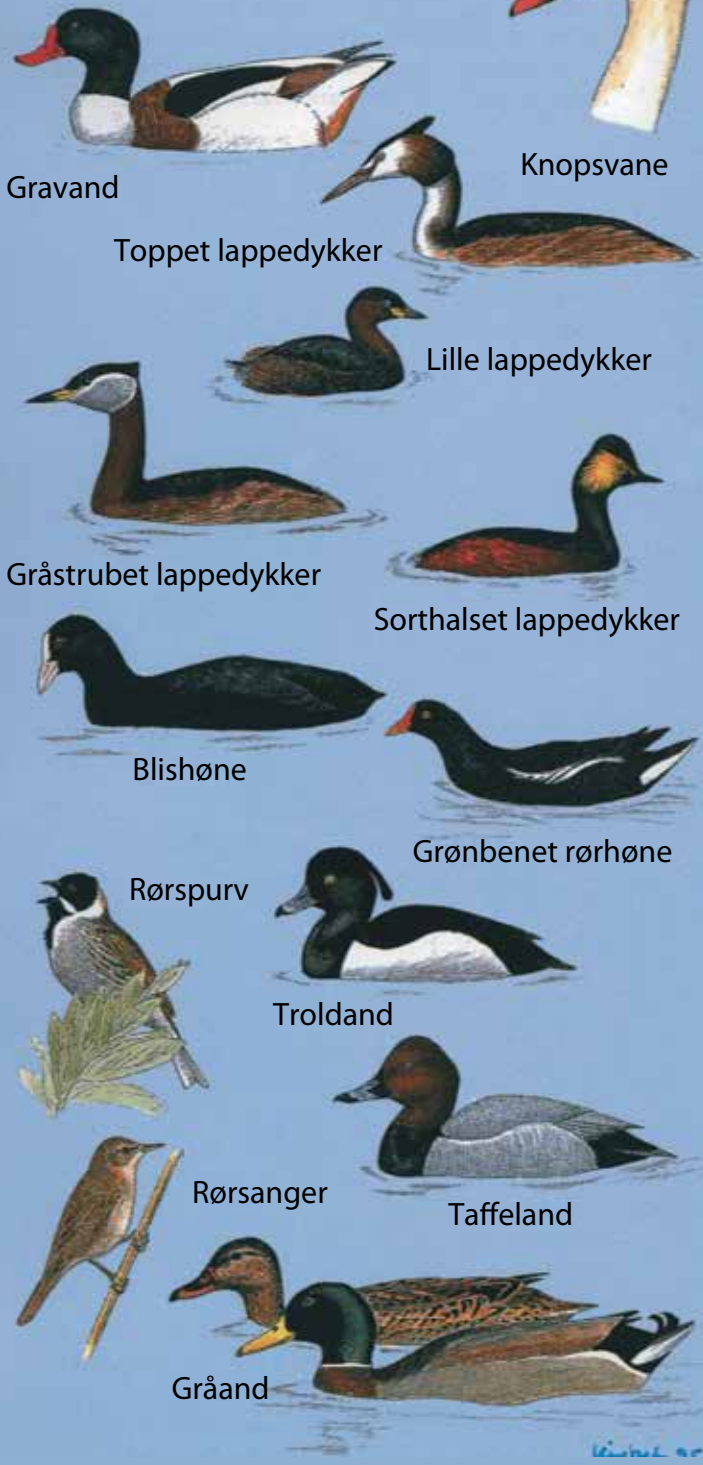
Andre tårne findes ved Stautrup på sydbredden af Brabrand Sø, i Skanderborg ved Sortesø, ved Horsens Nørrestrand neden for Vandrehjemmet og ved Vorup Enge ved Gudenåen i Randers.

Fugletårnet ved SMINGE SØ og Trækstien

Ynglefugle

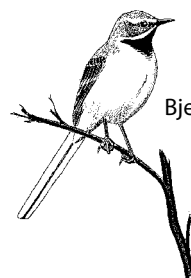
Ynglefuglene

I begyndelsen af marts, når forårsvarmen får fat, ankommer ynglefuglene for at være klar til at sikre sig gode redepladser. På engene ses viber og gravænder, og ofte en del græssende blishøns og knopsvaner.

I rørskoven yngler blishøne og grønbenet rørhøne, toppet og lille lappedykker, og nogle år også vore to andre lappedykkere, gråstrubet og sorthalset lappedykker. Søens ynglende knopsvanepar anbringer ofte deres rede i rørskoven ved Gudenåens indløb.

Troldænder og taffelænder ruger i nærliggende moser i ådalen og ses tit i smågrupper uden for rørskoven. Hvinænder kan ligeledes ses sommeren igennem. Det er oversomrende ungfugle fra den skandinaviske bestand, men ophængte redekasser ved de midtjyske søer kan muligvis danne grundlag for en ny ynglebestand her.

En del skarver kommer sommeren igennem på fiskeri fra kolonien på Vorsø i Horsens Fjord, ligesom fiskehejrerne tit kan ses på jagt langs rørskovskanten. Isfuglene yngler ikke ved søen, men fisker ved søbredden og langs Gudenåen.

Bjergvipstjert

Isfugl

Ved Svostrup Bro ser man ofte den smukke, gule bjergvipstjert spankulere langs Gudenåens bredder. Sangfuglene i Sminge Søes sumpede omgivelser færdes mest skjult, men høres meget. De fleste er natsangere, og på lune maj- og juni-nætter kan man fra Trækstien få stor fornøjelse af denne specielle fuglesang.

Nede i den tætteste rørskov dominerer de talrige, uafslægtigt »kvækkende« rørsangere, og i pilesumpene synger rørsperve og ikke mindst nattergalene tæt på Trækstien. Kærsangerne kan høres fra småbuske i sumpenes høje urtevegetation, mens bynkefuglene synger deres korte, karakteristiske droselsang fra hegnstrådene mellem engenes græssende kvier.

Træk- og vintergæster

Udover småflokke af lokalt ynglende ænder kan man under trækket forår og efterår se smågrupper af pibeænder, spidsænder, skeænder, krikænder og grågæs. Nogle år desuden atlingand og lille skallesluger om foråret.

Ved søen er der april-maj og især august-september gode chancer for at se fiskeørnen på besøg. I samme periode kan rørhøgen ligeledes ses jage over engene og rørsumpen, og ved bredden ses fouragerende vibeflokke, mudderklirer og andre vadefugle. I vintermånederne ligger der ofte en del ænder og svaner bl.a. troldænder, hvinænder, store skalleslugere og sangsvaner. På engene jager blå kærhøg og fjeldvåge mosegrise og markmus, og undertiden kan man finde en stor tornskade – markant siddende på udkig i toppen af engens pilebuske.

Sminge Sø

Søen dækker 22 ha og har nærmest karakter af en lavvandet udvidelse på Gudenåen. På østbredden støder Gjern Å til søen, og udløbet danner øjnefaldende sandbanker, som især vadefuglene ynder at besøge. Vandet er ligesom Gudenåens meget næringsrigt, og ofte farves søen om sommeren af alger. Fra fugletårnet ser man mod sydvest op gennem en bred og imponerende Gudenådal med dens fuglerige moser og enge.

For fuglene er søen fødemæssigt alsidig, og den udnyttes af såvel planteædende arter (blishøns og taffelænder) som fiskeædere (toppede lappedykkere, fiskehejrer og skarver) og snegle- og muslingeædere (troldænder og hvinænder).

Fra fugletårnet ser man over til Gjern Åens enge under det markante udsigtspunkt Store Troldhøj (104 m).

Store Troldhøj

Troldhøj ligger i Gjern Bakker fredningen og bør absolut også aflægges et besøg. Højen står som et sært levn fra Indlandsisens og Gudenflodens voldsomme erosion og giver os muligheden for et flot udsyn over hele Gudenådalen og Sminge Søes omgivelser. Man kan lettest krydse Gudenåen ved Svostrup Bro og fortsætte op til Sminge-Truust-vejen, hvor man drejer til højre og fortsætter 350 m. Her viser et skilt op til en P-plads i træerne ved bakkens fod Sørkelvej. Efter ca. 800 meters bjergvandring ligger landskabet for ens fødder.